

РЕШЕНИЕ

№ 123

гр. Варна, 18.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА в публично заседание на деветнадесети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Ралица Ц. Райкова

при участието на секретаря Елена Ян. Петрова
като разгледа докладваното от Ралица Ц. Райкова Търговско дело № 20233100900120 по описа за 2023 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е образувано по искова молба, подадена от Г. Д. В., ЕГН *****, с адрес: *****, **срещу** „ДЗИ – Общо застраховане“ ЕАД, ЕИК 121718407, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „Витоша“ № 89Б, представлявано от К.Х.Ч. и Б. А.а В., с която са предявени **обективно кумулативно съединени искове** с правно основание **чл. 432 КЗ и чл. 86 ЗЗД** за осъждане на ответника да заплати на ищцата **сумата от 150 000 лв.** /сто и петдесет хиляди лева/, представляваща обезщетение за претърпените от нея неимуществени вреди, изразяващи се в емоционални болки и страдания от загубата на сина й Й. Й. А., починал на 19.10.2018г. в резултат на ПТП, настъпило на същата дата на републикански път II – 29 с посока на движение от гр. Добрич към гр.Варна, в района след отбивката за с. Любен Каравелово, по вина на водача на лек автомобил „Рено Туинго“ с рег. № ***** – С. И. С., като отговорността на виновния водач към момента на инцидента е застрахована при ответника по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“, **ведно със законната лихва** върху главницата, считано от датата на увреждането - 19.10.2018 г. до окончателното изплащане на задължението.

В рамките на производството от ответника е направено възражение по **чл. 493 ал. 3 от КЗ**, доколкото се твърди, че пострадалият доброволно се е качил в процесното МПС, като е знаел, че владението върху същото е отнето чрез кражба, както и в условията на евентуалност **възражение за съпричиняване** с правно основание **чл. 432 ал. 2 КЗ вр. чл. 51 ал. 2 ЗЗД**, доколкото се твърди, че синът на ищцата е съпричинил настъпването на произшествието и собствената си смърт, чрез непоставянето на предпазен колан, пътуване с неспособен водач и съучастие при кражбата на автомобила, без която вредоносните последици е нямало да настъпят.

С Определение No 642 / 02.05.2023г. е конституирано и **ТРЕТО ЛИЦЕ –ПОМАГАЧ** на страната **на ответника: С. И. С.**, ЕГН: *****, с адрес: *****.

ИЩЦАТА твърди, че на 19.10.2018 г. при управлението на лек автомобил с марка „Рено Туинго“, с рег. № ***** по републикански път II-29 в посока от гр. Добрич към гр. Варна С. И. С. нарушил правилата за движение по пътищата, като при движение с превишена скорост, в района след отбивката за с. Любен Каравелово, изгубил контрол над автомобила, излязъл от пътното платно вдясно по посоката си на движение и се ударил в крайпътно дърво. Вследствие на произшествието, на място починал пътуващият на предната дясна седалка Й. А. – син на ищцата. Внезапната загуба, която ищцата все още не може да приеме, била довела до изключителни по степен емоционални болки и страдания за нея, като се позовава на изключително близките и топли отношения между двамата. Тези неимуществени вреди тя счита, че следва да бъдат репарирани чрез присъждането на справедливо обезщетение. Твърди се, че към момента на произшествието, отговорността на водача на автомобила била покрита от ответника по силата на валидна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите със срок на покритие 23.04.2018г. – 22.04.2019г. По отправената със заявление с вх. № 0-92-1553/03.02.2022 г., придружено от допълнителни заявления от 21.02.2022 г., 24.03.2022 г. и 20.04.2022 г., застрахователят образувал щета № 43072952200021, като отказал извънсъдебно да заплати обезщетение на ищцата, въпреки представянето на всички необходими документи. Посочва, че към момента на подаване на исковата молба водачът на процесното МПС не е осъден с влязла в сила присъда, доколкото постановената такава по НОХД № 1395/2021 г. на ВОС, потвърдена с решение по ВНОХД № 100/24.06.2022 г. на ВАпС е била отменена с решение по к. н. д. № 688/2022 г. на ВКС и делото съответно върнато за разглеждане от друг състав на ВОС, като е образувано НОХД № 1381/2022 г. на ВОС, присъдата по което е обжалвана в образуваното ВНОХД № 22/2023 г. на ВАпС.

В срока по чл. 367 от ГПК, по делото от **ОТВЕТНИКА** е постъпил отговор на исковата молба, в който изразява становище за допустимост, но неоснователност на предявения иск. Макар да признава валидността на застрахователния договор, сключен по отношение на процесния автомобил, ответникът оспорва съглашението да покрива отговорността на водача, тъй като пострадалият не само се е качил доброволно в колата, но и С. И. С. не я е управлявал или ползвал на законно основание, както изисква чл. 477, ал. 2 КЗ. Това ставало ясно от мотивите на приложените към исковата молба съдебни актове в наказателното производство, според които С. С. я е откраднал заедно със сина на ищцата. Въпреки че се отбелязва, че липсва влязъл в сила съдебен акт, квалифициращ извършеното от водача и починалия като конкретен вид престъпление, аргумент относно значението на твърдяното противозаконно отнемане се извлича и от чл. 493, ал. 2, т. 1, б. „а“ КЗ. Като недоказани се оспорват твърдените неимуществени вреди, а размерът на обезщетението се счита за завишен. Алтернативно ответникът въвежда и възражение за съпричиняване от страна на починалия за настъпването на произшествието и собствената му смърт, основаващо се на твърдения за непоставен предпазен колан, пътуване с неспособен

водач и съучастие при кражбата на автомобила, без която вредоносните последици е нямало да настъпят. Отправя се искане за съобразяване приноса на починалия при определяне на размера на обезщетението, в случай че подобно бъде присъждано. Сочи се и че неоснователността на главния иск води до неоснователност и на акцесорната претенция за присъждане на законна лихва. Оспорва се началната дата, от която се претендира начисляването на същата – датата на смъртта, тъй като датата, от която застрахователят дължи законна лихва е уредена в чл. 497, ал. 1, т. 1 КЗ.

В срока по чл. 372 от ГПК, ИЩЦАТА депозира допълнителна искова молба, с която поддържа предявения главен, респ. акцесорен иск по основание и размер. Оспорва се възражението на ответника, касаещо непокриването на отговорността на водача от ответника. Твърди се, че починалият не е знаел, че владението върху автомобила е придобито чрез престъпление и че той не е участвал по никакъв начин в извършването му. Сочи се, че от мотивите към присъдата по НОХД № 1381/2022 г. на ВОС е видно, че само С. С. предварително, чрез кражба е отнел ключа на автомобила. Това ставало ясно и от влязлото в сила споразумение по НОХД № 1939/2021 г. на ВРС. Посочва се, че другият пътник в автомобила – М. Х. също не е знаел, че автомобилът е бил отнет противозаконно и не е участвал в извършването на Д.ието. По тази причина, ищцата счита, че отговорността на застрахователя не може да отречена на основание чл. 493, ал. 3 КЗ. Поддържа се че произшествието е настъпило по описания в исковата молба механизъм, като отговорността за него е единствено на водача на автомобила. Оспорва се възражението за съпричиняване, като се твърди, че починалият е бил с поставен предпазен колан, че не е знаел, че водачът не е правоспособен, както и че не е знаел, че владението върху автомобила е придобито противозаконно. Поддържат се и твърденията за претърпени дълбоки емоционални щети вследствие понесената загуба. Несъгласие се изразява и с възражението за прекомерност на обезщетението. Поддържа се и позицията за дължимост на законната лихва от датата на деликта.

В срока по чл. 373, ал. 1 от ГПК, ОТВЕТНИКЪТ депозира отговор на допълнителната искова молба, с който поддържа първоначалния си отговор и наведените в него фактически и правни доводи и доказателствени искания.

В срока по чл. 367, ал. 1 ГПК отговор на исковата молба от конституираното трето лице помагач не е постъпил.

В насроченото открито съдебно заседание ищецът не се явява, представлява се от процесуален представител, който поддържа предявените искове, моли за уважаването им и за присъждане на разноски по представен списък. За ответника се явява процесуален представител, който моли за отхвърляне на исковете, в евентуалност – за определяне на обезщетение в справедлив размер, както и за присъждане на разноски по представен списък. Третото лице – помагач се явява лично и не изразява становище.

След съвкупна преценка на доказателствата по делото и съобразявайки становището на страните, съдът приема за установено следното от **фактическа страна**:

Прието е за безспорно и ненуждаещо се от доказване между страните, че към 19.10.2018 г. лек автомобил с марка „Рено Туинго“, с рег. № ***** , е бил застрахован от ответното дружество по Полица № ***** за застраховка „Гражданска отговорност“ със срок на валидност 23.04.2018г. – 22.04.2019г.

Приобщена е по делото влязла в сила присъда № 73/20.12.2022 г., постановена по НОХД № 1381/2022 г. на ВОС, която на основание чл. 300 ГПК обвързва съда с установеното в нея досежно дееца, Д.ието и настъпилите последици, поради което и е съдът приема за безспорно и ненуждаещо се от доказване, че на 19.10.2018 г., С. И. С. по пътя II – 29 / гр. Варна – гр. Добрич /, общ. Аксаково, обл. Варна, при управлението на лек автомобил с марка „Рено Туинго“, с рег. № ***** , нарушил правилата за движение по пътищата, а именно: - чл. 20 ал.1 и - чл. 21 ал.1 от ЗДвП не контролирал непрекъснатото пътното превозно средство и избрал скорост над разрешената от 90 км/ч за МПС категория „Б“ в извън населено място, като по непредпазливост е причинил смъртта на Й. Й. А. и средни телесни повреди на М. Г. Х., изразяващи се в счупване на горна и долна челюст, с което се затруднява дъвченето и говора на за период 3-6 месеца, като деецът е избягал от местопроизшествието и няма необходимата правоспособност, поради което и на основание чл. 343, ал. 4, вр. ал. 3, б. „Б“ вр. ал. 1 и чл. 58а, ал.1 и, вр. чл. 54 от НК му е наложено наказание лишаване от свобода.

По делото е представен с писмо с вх. №409/08.01.2024 г. от Районен съд – Варна, заверен препис от Споразумение по НОХД № 1939/2021 г., по описа на Районен съд – Варна, 32 състав, от който безспорно се установява, че виновният водач С. И. С. се е признал за виновен за извършено от него престъпление по чл. 346, ал. 2. т. 1, пр. 1 и 2, т. 2, пр. 3 и т. 3 вр. ал. 1, вр. чл. 195, ал. 1, т. 4, пр. 2 от НК.

От ангажираните писмени доказателства по делото се установява, че ищцата е майка на починалия Й. Й. А..

На л. 65 от делото е прието доказателство, установяващо, че ищцата е отправила застрахователната си претенция към ответника на 03.02.2022г., допълнена със заявление от 21.02.2022г. и заявление от 20.04.2022г. за изплащане на обезщетение за неимуществени вреди, като съответно и с писма от 10.02.2022г., 11.04.2022г. и 28.04.2022 г. ответникът е отказал изплащане, на застрахователната претенция, на основание чл. 493, ал. 2, т. 1, б. „а“.

По делото за установяване на механизма на ПТП във връзка с възраженията за съпричиняване е изслушано и прието комплексното заключение на инж. Й. М. и д-р Д. Д. по допуснатата съдебно-автотехническа и медицинска експертиза (КСАТМЕ) – л. 173 - 178, което съдът кредитира като неоспорено от страните и кореспондиращо с останалия доказателствен материал. Вещите лице заключават, че от техническа гледна точка, ПТП – то настъпва поради движение на процесния автомобил със значителна скорост, превишаваща максимално позволената. При изпълнение на движение по дясна дъга, автомобилът навлязъл в насрещната пътна лента, преминал ширината и напуснал в ляво пътното платно. При навлизане в левия банкет и низходящ скат настъпва преобръщане на автомобила, при което пътникът от предното дясно място – починалия Й. А. изпада от автомобила. Автомобилът

продължил постъпателното си преместване към следващата зелесена ивица, осъществява удар с крайпътно дърво което отсича, и удря с множество други стволове. След преминаване на гористата залесена част, автомобилът се преобръща отново по таван до положение спрямо колела, в което е установен. Вещите лица сочат, че починалият изпада от автомобила при неговото начално преобръщане през ляв страничен борд, като тялото влиза в контакт с вътрешната част на предната дясна врата, таван и предна дясна колонка, след което осъществява последващ контакт с прилежащата тревна настилка. Сочат, че пострадалият не е бил с поставен предпазен колан. При използване на същия, след възникналото ПТП няма как пострадалия да изпадне от лекия автомобил. Сочат още, че от приложения снимков материал по делото се установяват тежки деформации на купето на лекия автомобил „Рено Туинго“, поради което считат, че ако пострадалия е бил с поставен предпазен колан могат да се получат тежките травми в областта на главата. Производствено процесният автомобил е бил снабден при предно дясно място с триточков обезопасителен колан, който не е бил използван към момента на ПТП с оглед наличните данни от ДП.

За установяване на твърденията на ищцата за претърпените болки и страдания са разпитани свидетелите Д.В.Д. и А.С.А., чиито показания съдът кредитира, след като съобрази, че Д.В.Д. е баща на ищцата и доколкото кореспондират с останалия доказателствен материал. Свидетелите сочат, че отношенията на ищцата с нейния син са били близки. Починалият Й. – на 15г. е бил отглеждан от майка си, след като баща му е починал. Живеели са в къщата на дядото на Й., заедно с него. Били са сплотено семейство. Той е бил единствен син на ищцата. Разбирали са се като майка и син. Вестта за смъртта на Й. се е отразила лошо на ищцата, все я успокоявали, не можела да го забрави. Редовно посещавала гробищата с цветя. Една година след смъртта на Й. е заминала за Англия, като се прибирала за празниците и посещавала паметника му. Изглеждала все така съкрушена, гневна, ядосана и ходела с черно шалче на врата.

По почин на ответника, за установяване на твърденията дали пострадалият е бил с предпазен колан, е разпитан и свидетелят М. Х.. Съдът кредитира неговите показания, доколкото кореспондират с останалия доказателствени материал по делото. Свидателят е пътувал в автомобила с пострадалия и С., като сочи, че Й. А. се е возил на предната седалка без предпазен колан.

Въз основа на изложената фактическа обстановка и съобразявайки становището на страните, съдът достигна до следните **правни изводи**:

Съобразно чл.432 КЗ, увреденото лице, спрямо което застрахованият е отговорен, има право да иска обезщетението пряко от застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“ при спазване на изискванията на чл. 380. Същевременно, разпоредбата чл.429, ал.1 КЗ, предвижда, че застрахователят по договора за застраховка "Гражданска отговорност" се задължава да покрие в границите на определената в застрахователния договор застрахователна сума отговорността на застрахования за причинените от него на трети лица имуществени и неимуществени вреди, които са пряк и непосредствен резултат от застрахователното събитие.

Съгласно приетото в т. 1 от Тълкувателно решение № 1/2016 г. от 21.06.2018 г. на ОСНГТК на ВКС, материално легитимирани да получат обезщетение за неимуществени вреди от причинена смърт на техен близък са лицата, посочени в Постановление № 4 от 25.V.1961 г. и Постановление № 5 от 24.XI.1969 г. на Пленума на Върховния съд, и по изключение всяко друго лице, което е създадо трайна и дълбока емоционална връзка с починалия и търпи от неговата смърт продължителни болки и страдания, които в конкретния случай е справедливо да бъдат обезщетени. Обезщетение се присъжда при доказани особено близка връзка с починалия и действително претърпени от смъртта му неимуществени вреди.

Безспорно се установява, че ищцата е лице, което е от кръга на лицата по в Постановление № 4 от 25.V.1961г., като майка на починалия в резултат на ПТП Й. А.. Установява се от свидетелските показания, че именно ищцата като майка е отглеждал сина си без участието на бащата на Й. А., като отношенията са им били традиционно за българския бит и култура особено близки – характеризирали са се с взаимна обич, морална подкрепа, духовна и емоционална близост. Не са налице каквито и да е доказателства, които да изключат правото на ищцата да получи обезщетение за неимуществените вреди, които се установява да са й причинени от загубата на сина й.

От законодателя е въведена допълнителна, специална предпоставка за допустимост на прекия иск на пострадалия срещу застрахователя на гражданската отговорност на виновния водач на МПС. Съобразно разпоредбите на чл.498, ал.3 КЗ вр. чл.496 КЗ вр. чл.380 КЗ, е предвидено да изтече определен период от време от сезирането на застрахователя за доброволно уреждане на отношенията, а именно тримесечен срок, след изтичането на който са допустими за разглеждане съдебните претенции. В този смисъл на първо място съдът следва да прецени дали е допустим предявеният иск, т.е. ищецът следва да представи надлежни доказателства, че е сезирал застрахователя с искане за изплащане на застрахователно обезщетение, както и че е изтекъл срока по чл. 498 ал.3 вр. чл. 496 КЗ.

В процесния случай, ищцата е отправила писмена застрахователна претенция към ответника, която е получена от него на 03.02.2022г., допълнена със заявление от 21.02.2022г. и заявление от 20.04.2022г за изплащане на обезщетение за неимуществени вреди, като съответно и с писма от 10.02.2022г., 11.04.2022г. и 28.04.2022 г. ответникът е отказал изплащане, поради което и предявените искове се явяват допустими в хипотезата на отказ да плати - чл.498 ал.3 предл. второ от КЗ.

За успешното провеждане на прекия иск срещу застрахователя, в тежест на ищцата е да установи при условията на пълно и главно доказване кумулативното наличие на следните предпоставки: 1/ валидно правоотношение по застраховка „Гражданска отговорност“, сключена с ответното застрахователно дружество и покриваща отговорността на водача на лек автомобил с марка „Рено Туинго“, с рег. № *****, и настъпилото застрахователно събитие в срока на действие на застраховката; 2/ С. И. С. - водачът на лек автомобил с марка „Рено Туинго“, с рег. № *****, да е нарушил правилата за движение по пътищата, управлявайки застрахования автомобил и да е предизвикал ПТП-то; 3/ именно в резултат на

ПТП-то са настъпили вредите, т.е. причинно -следствената връзка и конкретния вид и размер на вредите / характер, интензитет, продължителност и други/. В тежест на ответника е да докаже конкретните факти и обстоятелства по направените от него възражения, а именно: че владението върху процесното МПС е отнето чрез кражба, че пострадалият доброволно се е качил в процесното МПС, т.е. знанието за това, че владението върху същото е отнето именно чрез кражба. Както и възражението за съпричиняване, и че именно с тези си действия синът на ищцата е допринесъл за вредоносния резултат.

Съгласно разпоредбата на чл. 300 от ГПК влязлата в сила присъда на наказателния съд е задължителна за гражданския съд, който разглежда гражданските последици от Д.ието, относно това, дали е извършено Д.ието, неговата противоправност и виновността на деца. / в този смисъл Решение № 29 от 14.05.2016 г. по т. д. № 94 / 2015 г. на Върховен касационен съд, 1-во тър. Отделение/. Обвързващият характер на присъдата се отнася до всички установени от наказателния съд елементи на престъпния състав. В случая и доколкото престъпният резултат включва смърт, то настоящият състав е обвързан от констатирания вид на увреждането, който е част от обективната страна на състава на престъплението по чл. 343 ал.4 вр. ал.3 б. „б“ от НК. В този смисъл и за безспорно установени и доказани в настоящото производство следва да се считат установените с присъдата определени обстоятелства. Следователно ищцата е доказала при условията на пълно и главно доказване извършването на Д.ието, противоправността му - същото осъществява състав на престъпление, поради което е и противоправно, както и виновността на водача- също установена по наказателното дело, въпреки че същата следва да се презумира в гражданския процес при наличието на останалите обективни елементи от състава на непозволеното увреждане. По отношение на тези елементи от фактическия състав на непозволеното увреждане съдът е обвързан от задължителната сила на присъдата и те не подлежат на повторно изследване.

От събраните гласни доказателства се установяват твърдените емоционални болки и страдания, настъпили в резултат на внезапната смърт на сина на ищцата. Установява се, че ищца е отглеждала починалият Й. А., без участието на бащата на Й.. Живели са в една къща, заедно с дядото на момчето. Били са сплотено семейство. Й. е бил единствен син на ищцата. Бил е добро, кротко и възпитано дете. Момчето е посещавало училище и е участвал в танцова група по народни танци. Ищцата е понесла тежко новината за смъртта на сина си и все още преживява загубата.

С оглед на всичко гореизложено се установяват всички елементи от фактическия състав на непозволеното увреждане, които съдът е възложил в доказателствена тежест на ищцата.

Съобразно разпоредбата на чл. 52 от ЗЗД обезщетение за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост. С Постановление No 4 от 23.12.1968г. на Пленума на Върховния съд, което е постановено при действието на отменения ЗУС и е определено като задължително за съдилищата, съобразно Тълкувателно Решение No 1 от 2010г. по тълк.д. 1 / 2009г. на ВКС, са дадени надлежни разяснения за критериите, от които следва да се ръководи съда при определяне на размера на обезщетението по справедливост. Според

мотивите в посоченото постановление, понятието "справедливост" не е абстрактно понятие. То е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид от съда при определяне размера на обезщетението. В тази връзка, съдът извърши и подробната преценка на всички обективни обстоятелства, които се обсъдиха по-горе. Удовлетворяването на изискването за справедливост по чл. 52 ЗЗД налага при определяне на размера на обезщетенията за неимуществени вреди да се отчита и обществено - икономическата конюнктура в страната към момента на увреждането. Същевременно обезщетението не следва да надвишава този достатъчен и справедлив размер, необходим за обезщетяването на конкретно претърпените неимуществени вреди, които могат, и поначало са различни във всеки отделен случай, тъй като част от критериите и обстоятелствата, релевантни за определяне размера на дължимото обезщетение, могат да са подобни или дори еднакви (по вид или в количествено измерение) при съпоставка на отделни случаи, но изключително рядко те могат да са идентични изцяло. След като съобрази всички гореизложени фактори, както и че не се събраха доказателства страданията, които преживява ищцата, да се характеризират с изключително висок интензитет /такъв различен от този, който би се приел за нормален за загубата на дете/, настоящият състав намира, че справедливо по смисъла на чл. 52 от ЗЗД би било обезщетение в размер на сумата от 100 000 лв. както и че не се събраха доказателства страданията, които преживява ищецът, да се характеризират с изключително висок интензитет /такъв различен от този, който би се приел за нормален за загубата на дете/, настоящият състав намира, че справедливо по смисъла на чл. 52 от ЗЗД би било обезщетение в размер на сумата от 100 000 лв.

В рамките на производството от ответника е направено възражение за съпричиняване, като това възражение следва да се подведе под нормата на чл. 51 от ЗЗД, според която ако увреденият е допринесъл за настъпването на вредите, обезщетението може да се намали. Съпричиняването не е елемент от фактическия състав на Д.ието. С оглед принципа за непосредственост и равенство на страните в процеса, фактите относно съпричиняването на вредоносния резултат подлежат на доказване пред гражданския съд. / в този смисъл и Решение № 51 от 03.05.2017 г. по т. д. № 1971 / 2016 г. на Върховен касационен съд, 2-ро тър. отделение/. На това основание и съдът следва да разгледа възражението за съпричиняване. Твърденията на ответника са, че синът на ищцата е съпричинил настъпването на произшествието и собствената си смърт, чрез непоставянето на предпазен колан, пътуване с неправоспособен водач и съучастие при кражбата на автомобила, без която вредоносните последици е нямало да настъпят.

От заключението на вещите лица по комплексната експертиза, както и от свидетелските показания на св. Х., се установява, че починалият не е бил с поставен предпазен колан. Въпреки това, съдът не намира основание да уважи възражението, доколкото това обстоятелство, само по себе си, не допринася за увреждането. Точно обратното констатира вещите лица, че дори и пострадалият Й. А. да е бил с поставен предпазен колан, могат да се получат същите тежките травматични увреждания, предвид

тежката деформация на купето на процесното МПС. Възражението се явява неоснователно в тази част, както и в другите две части, предвид че ответникът не успя да проведе надлежно доказване на твърденията си. Действително, в мотивите към влязлата в сила присъда № 6/24.01.2022 г. по НОХД №22/2023 г. по описа на ВОС са установени фактите, че на 18.10.2018г. вечерта, виновният водач, починалият Й. А. и свидетелят М. Х., заедно са отишли до дома на собственика на лекия автомобил, където чрез дърпане на мрежата са влезли в двора на къщата, където бил паркиран процесният автомобил. И след като С. предварително се бил снабдил с ключ за лекия автомобил, починалият А. и М. Х. му помогнали да го приведат в движение, като го бутнали. Тези обстоятелства не се установяват от събраните в настоящото производство доказателства, а самото им споменаване в мотивите към присъдата не обвързва съда да ги приеме за установени. Отделно сами по себе си посочените факти не обуславят извод за знание у А., че С. е неспособен или че е откраднал процесния автомобил. Чисто житейски би могло да се предположи, че след като тримата са влезли в двора на чужда къща чрез дърпане на мрежата и са подкарали автомобила там, са осъществили някакво престъпление, но в процеса изводите на съда не могат да се базират на предположения, а твърденията на страните следва да бъдат установени по надлежния ред.

Възраженията на застрахователя, че не носи отговорност, като се позовава на разпоредбата на чл. 493, ал. 2, т. 1 б. "а" от КЗ, са неоснователни. С разпоредбата на чл. 494 от КЗ изрично и лимитативно са посочени хипотезите, в които застрахователят не заплаща обезщетение, като настоящата хипотеза не е сред тях. Действително от представено споразумение № 177/23.06.2021 г. по НОХД № 1939/2021 г. по описа на РС Варна, безспорно се установява, че процесното МПС, при управлението на което от водача С. С. е допуснато ПТП, е било противозаконно отнето. Видно от същото именно и единствено С. С. е извършил престъплението по чл. 346, ал. 2. т. 1, пр. 1 и 2, т. 2, пр. 3 и т. 3 вр. ал. 1, вр. чл. 195, ал. 1, т. 4, пр. 2 от НК, без да са налице съизвършители, помагачи или подбудители. Разпоредбата на ал. 3 на чл. 493 от КЗ обаче въвежда възможност за застрахователя да откаже заплащането на застрахователно обезщетение само при наличието на две кумулативно дадени предпоставки, за които той носи доказателствената тежест - че пострадалият доброволно се е качил в МПС и е знаел, че владението върху него е отнето чрез кражба, грабеж или престъпление по чл. 346 от НК. В настоящия случай такова доказване не е извършено от ответника-събраните по делото доказателства не установяват наличието на сочените две предпоставки. Липсват доказателства, че пострадалият Й. А. е знаел, че процесното МПС е било противозаконно отнето от виновния водач.

Доколкото съдът намира за основателна претенцията за изплащане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 100 000 лв., то претенцията за присъждане на обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата също се дължи. Претендираната дължима законна лихва върху сумата за обезщетение за неимуществени вреди следва да се изчисли от най -ранната дата измежду следните: датата на уведомяването от застрахования за настъпването на застрахователното събитие по реда на чл. 430, ал. 1, т. 2

ГПК или от датата на уведомяване или предявяване на застрахователна претенция от увреденото лице, съобразно разпоредбата на чл. 429 ал.3 от КЗ. В случая, ответното застрахователно дружество е уведомено за претенцията на ищеца на 03.02.2022г. и ответникът не е изплатил обезщетение, поради което претенцията следва да бъде уважена съобразно чл.429, ал.3 от КЗ от датата, на която е предявена застрахователна претенция от увреденото лице – 03.02.2022г.

По разноските:

Страните са направили искане за присъждане на разноски. Предвид разпоредбата на чл. 78, ал. 1 и ал. 3 ГПК и двете страни имат право на разноски съразмерно с уважената и отхвърлената част от иска. Следва да се има предвид, че ищецът е освободен от заплащане на държавна такса и разноски на основание чл. 83 ал.1 т.4 от ГПК.

Съобразно изхода на спора и на основание чл. 38 ал.2 от ЗА на адвоката на ищеца следва да се присъди адвокатско възнаграждение, което съдът изчислява върху присъдените суми по реда на Наредба № 1 от 9 Юли 2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения или това е сумата от 9084,87 лв.

На основание чл. 78, ал. 6 от ГПК ответната страна следва да заплати държавна такса за уважената част от исковете по сметка на ВОС в размер на 4434,87 лв.

С оглед изхода от спора, съразмерно с отхвърлената част от иска и на основание чл. 78, ал. 3 ГПК, в полза на ответника се дължат разноски. В списъка по чл. 80 от ГПК, ответникът сочи, а и по делото са налице доказателства, че същият е заплатил: 800 лв. – възнаграждения за вещи лица, 5 лв. – държавна такса за съдебно удостоверение и 120 лв. – държавна такса за призоваване на свидетели. Претендира се и заплащане на юрисконсултско възнаграждение, което съдът определя на 350 лв. Въз основа на общо претендираните разноски и съдът изчисли, че съобразно отхвърлената част от исковете, на ответника се следват общо 621,86 лв.

По изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА „ДЗИ – Общо застраховане“ ЕАД, ЕИК 121718407, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „Витоша“ № 89Б, представлявано от К.Х.Ч. и Б. А.а В., **ДА ЗАПЛАТИ** на Г. Д. В., ЕГН *****, с адрес: *****, сумата от **100 000 лв. /сто хиляди лева/**, представляваща обезщетение за претърпените от нея неимуществени вреди, изразяващи се в емоционални болки и страдания от загубата на сина й Й. Й. А., починал на 19.10.2018г. в резултат на ПТП, настъпило на същата дата на републикански път II – 29 с посока на движение от гр. Добрич към гр.Варна, в района след отбивката за с. Любен Каравелово, по вина на водача на лек автомобил „Рено Туинго“ с рег. № ***** – С. И. С., като отговорността на виновния водач към момента на инцидента е застрахована при ответника по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“, **ведно** със законната

лихва върху главницата, считано от датата на подаване на застрахователната претенция – 03.02.2022г. до окончателното изплащане на задължението, **на основание чл.432 от КЗ и чл.86 от ЗЗД**, като **ОТХВЪРЛЯ** искове в частта за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди за **разликата над 100 000 лв. /сто хиляди лева/ до предявения размер от 150 000 лв. /сто и петдесет хиляди лева/**, както и в частта за присъждане на законна лихва за забава върху главницата, считано от датата на увреждането – 19.10.2018г. до датата на подаване на застрахователната претенция -03.02.2022г., **като неоснователни**.

*СУМИТЕ могат да бъдат заплатени от „ДЗИ – Общо застраховане“ ЕАД, ЕИК 121718407, в полза на Г. Д. В., ЕГН *****, чрез клиентската сметка на адвокат В. Н. с IBAN: ***** при „Интернешънъл Асет Банк“ АД.*

Решението е постановено при участието на **ТРЕТОТО ЛИЦЕ – ПОМАГАЧ на ответника „ДЗИ – Общо застраховане“ ЕАД, ЕИК 121718407 - С. И. С., ЕГН: *****, с адрес: *****.**

ОСЪЖДА „ДЗИ – Общо застраховане“ ЕАД, ЕИК 121718407, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „Витоша“ № 89Б, представлявано от К.Х.Ч. и Б. А.а В., ДА ЗАПЛАТИ в полза на бюджета на Варненския окръжен съд сумата от **4434,87 лв. / четири хиляди четиристотин тридесет и четири лева и осемдесет и седем стотинки/**, представляваща дължимата държавна такса, както и сумата от **5 лв. /пет лева/**, държавна такса за служебно издаване на изпълнителен лист, **на основание чл. 78, ал. 6 от ГПК.**

ОСЪЖДА „ДЗИ – Общо застраховане“ ЕАД, ЕИК 121718407, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „Витоша“ № 89Б, представлявано от К.Х.Ч. и Б. А.а В., ДА ЗАПЛАТИ на В. Й. Н. – член на Адвокатска колегия - София, със съдебен адрес: гр. София, ул. „Иван Денкоглу“ № 7, ет. 5, ап. 9, сумата от **9084,87 лв. /девет хиляди осемдесет и четири лева и осемдесет и седем стотинки/**, представляващи адвокатско възнаграждение за осъществена от последния безплатна адвокатска помощ, изразяваща се в процесуално представителство и защита на ищцата Г. Д. В., ЕГН *****, с адрес: *****, в производството по т. д. № 120/2023г. по описа на Окръжен съд – Варна, **на основание чл. 38, ал. 2 ЗАдв.**

ОСЪЖДА Г. Д. В., ЕГН ***, с адрес: *****, ДА ЗАПЛАТИ** на „ДЗИ – Общо застраховане“ ЕАД, ЕИК 121718407, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „Витоша“ № 89Б, представлявано от К.Х.Ч. и Б. А.а В., сумата от **621,86 лв./ шестстотин двадесет и един лева и осемдесет и шест стотинки/**, представляваща съответната част от направените разноски от ответника, **на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК.**

Решението подлежи на въззивно обжалване пред Апелативен съд - Варна в двуседмичен срок от съобщаването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Варна: _____

